

Agendapunt: II-15

Barneveld, 19 februari 2008

Voorstel nr: 08-20

Portefeuillehouder: J.A.M.L. Houben

Afdeling: Bestuurs- en Managementondersteuning/Raadsgriffier

Commissie: n.v.t.

Onderwerp: **Vernieuwend Besluitvormingsproces Barneveld.**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

Invoering van het Vernieuwend Besluitvormingsproces Barneveld met ingang van 1 september 2008, inhoudende:

1. De gemeente Barneveld organiseert commissievergaderingen en raadsvergaderingen.
2. *Commissievergaderingen* zijn informierend (dit krijgt vorm tijdens 'Het Gesprek') en (voor onderwerpen, niet-zijnde raadsvoorstellen) meningsvormend, de *raadsvergaderingen* zijn meningsvormend en besluitvormend.
3. De gemeente Barneveld handhaaft drie commissies. De Hoorcommissie Bestemmingsplannen wordt in de commissie Grondgebied geïncorporeerd.
4. Inwoners en betrokkenen kunnen aan Het Gesprek deelnemen na zich hiervoor te hebben aangemeld. Daarnaast is er voor de commissie de mogelijkheid om inwoners en betrokkenen rechtstreeks uit te nodigen. Inspreken tijdens de raadsvergadering is niet meer mogelijk. Tijdens Het Gesprek is er geen strikte scheiding meer tussen 1e en 2e termijnen.
5. Alle raadsleden zijn lid van de raadscommissies. Per agendapunt wordt één lid per fractie afgevaardigd (en dat kunnen per agendapunt andere fractieleden zijn). Daarnaast zijn een voorzitter en een secretaris aanwezig. Per vergaderblok kan een andere voorzitter fungeren.
6. De agenda's van de raadscommissie en de raadsvergadering bestaan uit vaste tijdsblokken, zodat duidelijk is wanneer welk onderwerp aan de orde is. Het kan zijn, dat agendapunten worden geclusterd. Tijdens raadsvergaderingen kunnen méér pauzes worden gehouden.
7. De commissievergaderingen vinden, in principe, plaats in vergaderzalen (niet zijnde de raadszaal) óf op locatie. In het geval van veel deelnemers aan Het Gesprek of veel publieke belangstelling wordt uitgeweken naar de raadszaal.
8. De raadsvergadering bestaat uit een meningsvormend gedeelte en een besluitvormend gedeelte. Tussen beide gedeelten wordt een pauze ingelast om fracties de gelegenheid te geven een standpunt in te nemen.
9. Als een onderwerp niet rijp is voor besluitvorming, schuift het door naar de volgende commissievergadering.
10. De gemeente Barneveld gaat uit van de huidige vergadercyclus. De behandeling van de Kadernota en de Begroting wordt in het vergadercyclus opgenomen. Hiermee wordt gevolg gegeven aan het aangenomen amendement van de CDA-fractie van 7 juni 2007.
11. In de raadsvergaderingen gaat het, meer dan nú het geval is, niet alleen over uitgewerkte voorstellen van het college van B&W.
12. Er vindt geen scheiding in dagen plaats tussen de meningsvormende (raads)-vergadering en de besluitvormende raadsvergadering.
13. De rondvraag wordt alleen in de commissie gehouden en niet in de raad.
14. In de agendacommissie kunnen vertegenwoordigers van alle fracties zitting hebben (één lid per fractie).
15. In het geval dat de voorzitter van de raad, vanuit het oogpunt van zijn portefeuille, aan het debat deelneemt, neemt de plaatsvervangend voorzitter van de raad (niet-zijnde een fractievoorzitter) de rol van voorzitter van de raad over.

1. Inleiding

In de Kadernota Raadscommunicatie is de eerste aanzet gegeven voor het nadenken over een vernieuwde vorm van het besluitvormingsproces in Barneveld. Naar aanleiding hiervan is een werkgroep geformeerd. Op 19 juni 2007 heeft de raadscommissie Bestuur gesproken over de *Bespreeknotitie Besluitvormingsproces Raad*. De aanleiding hiervoor was de wens om de inwoners méér bij het (politieke) besluitvormingsproces te betrekken en de besluitvorming efficiënter te laten verlopen. In de notitie is ook een aantal uitgangspunten geformuleerd, waaraan het nieuwe besluitvormingsmodel zou moeten voldoen. De commissieleden spraken zich in meerderheid uit voor **Model 1+**, in principe een verbetering van het huidige vergadermodel. Meer expliciet: de commissieleden van VVD, CDA en SGP kozen voor Model 1+. De leden van de ChristenUnie en PRO'98 kozen voor Model 2. Lijst 8 sprak zich niet uit voor een bepaald model. Burger Initiatief kon zich

ook vinden in Model 1+ en stond in het bijzonder stil bij het cultuuraspect. De Werkgroep Vernieuwend Vergaderen heeft in de afgelopen periode – mede naar aanleiding van werkbezoeken aan de gemeenten Apeldoorn en Voorst – het Barneveldse vergadermodel voorbereid.

2. Effect

- a) Het vernieuwde besluitvormingsproces is erop gericht om inwoners meer gelegenheid te geven om bij het (politieke) besluitvormingsproces te worden betrokken.
- b) Het vernieuwde besluitvormingsproces zorgt ervoor, dat inwoners daadwerkelijk meer bij het besluitvormingsproces worden betrokken. Zij weten zich letterlijk gehoord.
- c) Het vernieuwde besluitvormingsproces zorgt voor een efficiëntere wijze van vergaderen.

3. Argumenten

Het vernieuwde besluitvormingsproces is met name bedoeld om de inwoners meer bij dit proces te betrekken en hen de gelegenheid te geven hun verhaal te doen. Beantwoordt dit vernieuwde model aan de uitgangspunten? In het onderstaande overzicht wordt daarop een antwoord gegeven.

I Overzichtelijk vergadersysteem

Met de invoering van het vernieuwde besluitvormingsproces is sprake van een overzichtelijk vergadersysteem. Inwoners weten van tevoren wanneer welk agendapunt aan de orde is. De inbreng van inwoners wordt door Het Gesprek ook uitgebreider dan de formele inspraakgelegenheid van dit moment. Ook komt het systeem voor inwoners minder massaal over (drempelverlagend).

II Meer ruimte voor inwoners

Inwoners en betrokkenen kunnen aanschuiven bij Het Gesprek. Daardoor ontstaat meer ruimte (namelijk uitgebreider dan bij de inspraakmogelijkheid) voor inwoners om hun "stem" over een bepaald onderwerp te laten horen. In dat verband is het dus 'meepraten' in plaats van alléén de formele inspraak.

III Inspreken op het moment, dat de fracties nog geen standpunt hebben

Tijdens commissievergaderingen nemen fracties nog geen standpunt in. Dat moment ontstaat bij de meningsvorming door de raad, waar ook het debat wordt gevoerd. Naar aanleiding van Het Gesprek is natuurlijk wél bekend wat de inwoners graag willen, maar nog niet wat de politiek ervan vindt.

IV Een onderwerp onder de aandacht brengen

Meer ruimte voor inwoners en betrokkenen betekent óók, dat een onderwerp breder onder de aandacht wordt gebracht. Immers: anders dan de huidige formele inspraakgelegenheid is er voor inwoners en/of betrokkenen méér gelegenheid om aan Het Gesprek deel te nemen.

V Voorkomen, dat publiek voor niets komt

Het indelen van de commissie- en raadsvergadering in tijdsblokken (met de vermelding van het te behandelen onderwerp) voorkómt, dat betrokkenen en/of publiek voor niets komen. Het is dus vooraf duidelijk wanneer wat wordt besproken.

VI Drempel inspreken verlagen

Het Gesprek kent, anders dan nu, maximaal zeven raadsleden (uitgaande van de huidige raadssamenstelling) en een voorzitter en secretaris. Voor inwoners en betrokkenen komt dit systeem aanmerkelijk informeler over. Dat wordt nog eens versterkt door het feit, dat inwoners en betrokkenen – letterlijk – aan tafel zitten en zodoende mee kunnen doen aan Het Gesprek. De drempel wordt mede verlaagd door in een kleinere vergaderruimte te vergaderen.

VII Gezamenlijk als fracties inwoners ontvangen

Dit is mogelijk in de pauzes en voor of na de commissievergadering.

VIII Herhaling van discussie in commissie en raad voorkomen

In de commissie is het gesprek *informerend*, in de raad *meningsvormend* en *besluitvormend*. Hiermee wordt een herhaling van standpunten voorkomen. Er komt, met andere woorden, een strikte scheiding in het besluitvormingsproces.

IX Informeren en debatteren lopen door elkaar

Informeren (over alle onderwerpen) vindt plaats tijdens de commissie. Daarnaast is in de commissievergadering debat mogelijk over onderwerpen, niet-zijnde raadsvoorstellen. Na de informatieronde in de commissie volgen debat en besluitvorming in de raad. Voor dit laatste systeem wordt gekozen vanwege de doorlooptijd.

X Vaste lidmaatschappen commissies niet altijd efficiënt

In het nieuwe vergadersysteem is nog maar één fractielid aanwezig. De fractie kan natuurlijk wel per te behandelen onderwerp andere fractievertegenwoordigers afvaardigen. Overige fractieleden kunnen op de publieke tribune plaatsnemen.

XI Vergaderingen duren te lang

De vergaderingen worden aan de hand van een schema ingedeeld. Daardoor ontstaat meteen duidelijkheid over de lengte van de vergadering.

XII Verbeterde agendaplanning

In verband met het opdelen in vergaderblokken zal de agendaplanning verbeteren.

XIII Technische vragen kosten onnodig tijd

Het e-mailsysteem van vragenraadslid@barneveld.nl kan en moet door de raadsleden nadrukkelijker worden gebruikt.

XIV Rol voorzitter en portefeuillehouder helder houden

In raadsvergaderingen komt het weleens voor, dat de voorzitter van de raad ook als portefeuillehouder moet optreden. In dat geval neemt de plaatsvervangend voorzitter (niet zijnde een fractievoorzitter) van de raad de leiding van de vergadering over.

4. Kanttekeningen

Uiteraard moet rekening worden gehouden met een aantal opstartproblemen, zoals de wijze waarop de tijdsindicatie van de verschillende agendapunten plaatsvindt. Dit zal zich in de praktijk moeten reguleren.

5. UitvoeringPlanning:

Het vernieuwde besluitvormingsproces wordt met ingang van 1 september 2008 ingevoerd. In de komende periode wordt een training voor de voorzitters voorbereid en uitgevoerd. Ook wordt voor alle raadsleden (en collegeleden) een workshop gegeven over het nieuwe besluitvormingsproces.

Communicatie:

Het vernieuwde besluitvormingsproces verdient een uitgebreide, zorgvuldige communicatie. Hiervoor zal een apart communicatieplan worden opgesteld door het team Communicatie van de gemeente Barneveld.

Evaluatie/controle:

Een jaar na invoering wordt het vernieuwde besluitvormingsproces geëvalueerd. Een half jaar na invoering wordt het systeem tussentijds geëvalueerd. Daarom wordt de Werkgroep Vernieuwend Vergaderen op dit moment nog niet opgeheven, maar blijft in ieder geval tot en met de evaluatie bestaan.

Werkgroep Vernieuwend Vergaderen,

de voorzitter,
A.J. de Vries

Stukken die ter inzage liggen:

- Kadernota Raadscommunicatie (April 2006)
- Bespreeknotitie Vernieuwend Vergaderen (19 juni 2007)
- Amendement CDA-fractie (7 juni 2007)
- Discussienotitie Besluitvormingsproces (19 december 2007)